№ 71. Czwartek 27. Marca 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Inserecya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. namiestnictwo nadało na wniosek samborskiej gminy miejskiej zacząwszy od roku szkolnego 1861-2 następującym uczniom mianowicie:

1) słuchaczowi prawa II. roku na uniwersytecie lwowskim *Janowi Struszkiewiczowi*, i

2) uczniowi III. klasy gimnazyum samborskiego *Teofilowi Zosel* — stypendya w rocznej kwocie sześćdziesięciu trzech (63) złotych w. a. z fundacyi rzeczonej gminy miejskiej pod imieniem Następcy tronu Arcyksięcia Rudolfa.

Lwów, 20 marca 1862.

(Ofiary na dotkniętych powodzią.)

Urządzona w powiecie *Gliniańskim* składka na dotkniętych powodzią mieszkańców Powiśla przyniosła 144 zł. 68½ c. w. a.

W powiecie *Tyśmienieckim* złożyli na ten cel PP.: Jan i Krzysztof bracia Bogdanowicze, właściciele wsi Worony 10 zł.; kupcy tyśmieniccy: Salamon Britwitz 50 c.; Joel Thennen 1 zł.; Marek B. Kahane 1 zł.; Wolf Friedman 75 c.; Izak M. Pineles 70 c.; Eisig Gelbhaus 1 zł.; Aron Münc 75c.; Szulem M. Triester 1 zł. 50 c.; Józef Gelbhaus 1 zł; Marek Landau 1 zł.; Hersz Morgenstern 1zł.; Abraham Auerbach 50c.; Ozyasz F. Münz 50 c.; Mojżesz Münz 30 c.; Ozyasz M. Trister 50 c.; Wolf Seliger 50 c.; Dawid Eisner 1 zł.; Leib Rothfeld 60 c.; Hersz Allerhand 70 c.; Leib Weintraub 50 c.; Salamon Appel 50 c., Naftali Weiss 50 c.; Herz Horn 50 c.; Berl Kirschbanm 50 c.; Fischel Holder 30 c.; Hersz Reiss 50 c.; Fejvel Jupiter 50 c.; Joel Lenobel 50 c.; Jakub Morgenstern 50 c., Ozyasz Samuelli 50 c.; Hersz Wohl 50 c.; Winde Kohn 50 c.; Hersz Lieblein 1 zł.; Abraham Tabak 1 zł.; N. N. 20 c.; Izrael Swidker 50 c.; Nathan Thennen 12 zł.; Eliasz Thennen 10 zł.; Izak Singer 2 zł.; Izak Schreuer 50 c.; Mendel Weneczek 50 c.; Agnieszka Rozwadowska z Zakrzewca 2 zł.; Józef Morze, właściciel części wsi Ladzkie 5 zł.; Samuel Thennen 1 zł.; Klementyna hr. Miączyńska z Podpieczar 5 zł.; Bienkowski Kazimierz, administrator dóbr w Tyśmienicy 90 c.; Michalewski Franciszek przełożony powiatu 2 zł.; Naganowski Wincenty adjunkt 50 c.; Pieszkiewicz Walenty adjunkt 1 zł.; Ostrowski Kajetan poborca podatków 1 zł.; Kolarzowski Karol aktuaryusz powiatowy 20 c.; Slama Alojzy aktuaryusz 20 c.; Turczak Mikołaj kancelista 20 c.; Sieminowicz Jan kancelista 50 c.; Nącki Karol aptekarz 1 zł; Olewiński A. subjekt aptekarski 50 c.; Baron Faboenberg asystent urzędu podatkowego 1 zł.; Łuszczecki praktykant urzędu podatkowego 10 c.; Wnorowska Aniela właścicielka dóbr 2 zł; Janowicz Kajetan obywatel miejski 40 c.; Michalewska Franciszka z Tyśmienicy 2 zł.: Michalewska Kazimiera 1zł.; imx. Tychowicz gr. katol. pleban w Krzywotułach dolnych 2 zł.; szlachta w Ladzkiem 2 zł. 50 c.; gminy: Worona 3 zł. 30 c.; Markowce 6 zł.; Tarnowica 4 zł. 20 c.; Grabicz 2 zł. 89½ c.; Pszeniczniki 2 zł.; Klubowce 2 zł.; Krzywotuły dolne 5 zł.; Ladzkie 7 zł.; Pohonia 1 zł.; Zakrzewce 2 zł. 20 c.; Hostów 9 zł.; Czarnołośce 2 zł.; Podpieczary 2 zł. 80 c.; Odaje 37 c.; Bratkowce 2zł. Razem 143 zł. 56½ c. w. a.

Pieniądze z obudwu tych składek odesłane zostały przełożonemu obwodu tarnowskiego.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Rozkaz do armii.

Pragnąc pamięć zmarłego feldmarszałka Alfreda księcia Windischgrätza stosownie do licznych zasług jego uczcić i zachować potomności, rozporządzam co następuje:

W siedzibie każdego jeneralatu ma być odprawione żałobne nabożeństwo.

Cała moja armia i flota mają przez 8 dni nosić żałobę tak w służbie jak i za służbą, a wszystkie chorągwie i sztandary okryte będą przez ten czas krepą.

Drugi pułk dragonii zatrzyma nazawsze jego sławne imię.

Laska feldmarszałka, dekoracye krajowych orderów i zupełny uniform jego mają być złożone w muzeum cesarskiego arsenału obok podobnych pamiątek po innych sławnych i zasłużonych wodzach z dawniejszych czasów.

Wenecya, 22. marca 1862.

Franciszek Józef, r. w.

Jego c. k. apostolska Mość raczył wydać następujące najwyższe pismo odręczne:

„Kochany jenerał-majorze książę Windisch-Graetz! Nader bolesna strata, o jaką zgon Twego ojca przyprawił Mnie i Twoją familię, wzruszyła Mnie głęboko.

W nim straciła Moja armia najświetniejszy wzór prawdziwego rycerstwa. Do tego wyrazu mego najszczerszego współczucia załączam zapewnienie, że liczne i wielkie zasługi Twego w Bogu spoczywającego ojca położone dla Mnie i Mojego państwa zachowam zawsze w wdzięcznej pamięci.

Wenecya, 22. marca 1862.

Franciszek Józef, r. w.

Telegramy.

Alzey, (w Hessyi), 24. marca. Wczoraj rozwiązała tu policya zgromadzenie związku narodowego, które liczyło do 4000 członków. Ci sami zebrali się potem na terytoryum bawarskim w pobliżu Alzej i zgromadzenie odbyło się pod gołem niebem w największym porządku. Na tem zebraniu uchwalono: wyrazić sympatyę dla pruskiej partyi postępowej, założyć protest przeciw naruszeniu prawa zgromadzeń, i przyjęto rezolucyę względem wyborów sejmowych w Hessyi.

Petersburg, 24. marca. Kanclerz państwa hrabia Nesselrode umarł wczoraj o 8. godzinie wieczorem. — *Inwalid* zbija wiadomość o rozwiązaniu kirysyerskich pułków gwardyi.

Przegląd polityczny.

Lwów, 27. marca. Dla uczczenia pamięci i zasług zmarłego feldmarszałka księcia Windischgraetz, Najjaśniejszy Pan rozkazać raczył, ażeby w każdej komendzie jeneralnej odprawione było żałobne nabożeństwo, nadto armia cała przywdziać ma żałobę na dni ośm. Drugi pułk dragonów, którego właścicielem był zgasły feldmarszałek, na zawsze imię jego nosić będzie; buława zaś hetmańska zmarłego, dekoracye jego krajowe i uniform kompletny, złożone być mają w muzeum arsenału obok podobnych pamiątek sławnych wodzów z czasów dawniejszych. Nadto Najjaśniejszy Pan zaszczycić raczył syna zgasłego feldmarszałka, jenerał-majoraj ks. Windischgraetz, odręcznym listem kondolencyjnym.

Gazeta wiedeńska zamieściła zaprzeczenie pogłoski, jakoby kanclerz węgierski, hr. Forgach, powoływany być miał do Wenecyi; gdyż Jego Excelencya wcale się do Wenecyi nie udawał.

Izba panów na posiedzsniu z dnia 24. marca rozbierała projekt do prawa o zniesieniu lennictw i po wysłuchaniu wielu mowców, postanowiła odesłać jeszcze raz projekt do właściwej komisyi. Izba deputowanych ukończyła rozprawy nad projektem do prawa o postępowaniu karnem w sprawach drukowych i przystąpiła do rozbioru sprawozdania wydziału finansowego, pomimo opozycyi dep. Prażaka w imieniu Czechów i dep. Grocholskiego w imieniu Polaków, twierdzących, ze izba w obecnym swoim składzie jako rada państwa szczuplejsza nie ma kompetencyi do zajmowania się przedmiotami finansowemi według brzmienia konstytucyi, jedynie do kompetencyi pełnej rady państwa należącemi; dlatego deputowani rzeczonych narodowości postanowili wstrzymać się od wszelkiego w obradach udziału. Interpelacyę dep. Rogawskiego względem postępowania komisyi sądu karnego krakowskiego w Tarnowie, Sączu i obwodzie sandeckim odstąpiono właściwym ministeryom gwoli złożenia żądanego wyjaśnienia.

W Berlinie kuśnierczyk Szildknecht, posądzony o zamach na życie Króla Jmci pruskiego, oddany został do domu obłąkanych, pokazało się albowiem, że cierpi na pomieszanie zmysłów. — Ministeryum obecne pruskie postanowiło wpłynąć na wybory do izby deputowanych, niebawem nastąpić mające, tłumacząc i wyjaśniając

za pośrednictwem właściwych urzędów, istotne cele i zamiary rządowe.

We Francyi cisza zupełna. Izba deputowanych zajęta jedynie wotowaniem wydatków na muzea, na budowę gmachu opery w Paryżu i podobne zakłady. Doniesienia z miast fabrycznych ciągle są smutne i niepokojące, i zdaje się, iż przemysł francuski krizys obecną nie tak rychło przebędzie.

Wiadomości z Rzymu donoszą o lekkiej słabości Ojca świętego, która jednak tak mało jest zatrważającą, iż tajny konsystorz wkrótce odbyć się mające rozpisany już został. Zjazd biskupów na koncylium w maju odbyć mający już się rozpoczął, i jest nadzieja, że wielu nawet biskupów francuskich pomimo niechęci rządu na zjazd ten przybędzie.

W Turcyi po ogłoszeniu budżetu i rozpisaniu nowych podatków. główna teraz myś rządu zwrócona jest ku zawarciu pożyczki w Londynie, do czego widoki zdają się być dość przyjazne. Większa część Bulgarów, która w zeszłym roku emigrowała do Krymu, wraca znów na dawne swoje siedliska. Powrót do unii z kościołem rzymskim przybiera coraz większe rozmiary pomiędzy ludami słowiańskiemi pod panowaniem tureckiem będącemi. Miasto Ternowa w Bułgaryi i wiele wsi okolicznych. w ogóle przeszło 4000 rodzin, przeszło na unię i spodziewają się dalszego jej rozszerzenia. Zdaje się, iż w sprawie tej nie jest bez błogiego wpływu czynność kongregacyi w rzeczach obrządku wschodniego, przez Ojca Świętego w końcu przeszłego roku w Rzymie ustanowiona.

Sprawy krajowe.

(Obwieszczenie Magistratu.)

Dnia 19. marca r. b. sprawiła tu powszechne przerażenie pogłoska, że wściekły pies lata po ulicach i pokaleczył już kilkoro ludzi i kilku psów.

Dla uspokojenia umysłów podaje magistrat do wiadomości powszechnej, że pies ten został zastrzelony 20. b. m., ze pokaleczone osoby oddano pod staranną opiekę lekarską a pokąsanych psów pod dozór, i że nakoniec Magistrat poda w swoim czasie do wiadomości powszechnej rezultat tej obserwacyi lekarskiej.

Przy tej sposobności przypomina się właścicielom psów, ażeby zakładali im kagańce i nie wypuszczali ich inaczej na ulicę, gdyż każdy pies nieopatrzony przepisanym kagańcem będzie bez wyjątku zgładzony.

Magistrat król. miasta stołecznego.

Lwów, 26. marca 1862.

(Dar pieniężny.) Dzierzawca wsi Bartatowa w obwodzie lwowskim, p. *Teodor Bajewski*, ofiarował 2 zł. w. a. na dotkniętych powodzią mieszkańców niemieckich krajów koronnych.

Wiedeń, 25. marca. (Pobyt J. M. Cesarza w Wenecyi.) Jego Mość Cesarz odjechał 22. b. m. z Wenecyi do Treviso i Conegliavo dla zlustrowania tamtejszych garnizonów.

Jego cesarz. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian odjechał 21. b. m. z Wenecyi z powrotem do Tryestu.

(Deputacya armii rosyjskiej na pogrzeb Windischgrätza.) Ambasada rosyjska w Wiedniu otrzymała z Petersburga następującą depeszę telegraficzną:

Jego ces. Mość rozkazał na pogrzebie księcia Windischgrätza znajdowała się deputacya w imieniu armii rosyjskiej. Jenerał-porucznik, pułkownik i kapitan będą składać tę deputacyę.

(Sprostowanie.) *Gazeta wiedeńska* pisze: „Na podaną w tutejszych dziennikach wiadomość, jakoby Jego ces. Mość przyjmował 19. b. m. w Wenecyi na audyencyi Jego Excelencyę węgierskiego kanclerza nadwornego hrabię Forgacha, może oświadczyć stanowczo, że hrabia Forgach ani wtedy niebył w Wenecyi, ani dotąd jeszcze tam nie przybył.“

(Posiedzenie izby panów z 24. marca.)

Otwarte zostało o godzinie w pół do dwunastej. Na ławicy ministeryalnej zajęli miejsca pp. hr. Rechberg, hr. Degenfeld i pan Lasser.

Metropolita katolicki lwowski donosi, iż z powodu słabości zdrowia nie może być obecnym na posiedzeniach wysokiej izby.

Dwudziestu ośmiu członków składają wniosek następujący: Gdy wys. izba już pod dniem 28. września oświadczyła gotowość, wzięcia pod rozwagę w pewnym kierunku projektu do prawa o zniesieniu lennictw, i w tym celu wzmocnioną wysadziła komisyę, raczy więc teraz wziąść pod rozwagę projekt w mowie będący, i przyjąć za podstawę opinię większości, a przy rozbiorze pojedynczych paragrafów oświadczyć się za zniesieniem koniecznem lub dowolnem, albo też za konieczno-dowolnem.

Wniosek ten przyjęto znaczną większością głosów, 44 z 66, i przystąpiono do obrad.

Ks. Jabłonowski wnosi, ażeby z tytułu opuszczono Królestwo Galicyi i Bukowinę.

Hr. Leon Thun wnosi poprawkę, ażeby tytuł dopiero po skończonych obradach ustanowiony został. Poprawkę tę przyjęto.

Hr. Hartig wnosi poprawkę do §. 1. ustępu 2., która znalazła poparcie, poprawka zaś hr. Kuefstein odrzuconą została. Poczem ks. Fürstenberg mówił przeciwko §. 1. i wszystkim poprawkom. Obrady sprzeciwiają się ostatniej uchwale, uchylenia wszystkich trzech modyfikacyj zniesienia, hr. Leon Thun mówił przeciwko §. 1. poczem JEx. p. minister Lasser zabrał głos, ażeby w dłuższej mowie zastrzedz prawa panującego jako pana lennego, odnośnie do §. 1. a mianowicie do poprawki hr. Hartiga.

Po dłuższych rozprawach, książe biskup z Seckaw, hr. Attems wniósł, ażeby tylko część 1. paragrafu 1. orzekająca konieczne zniesienie lennictw Lombardzko-weneckich i lennictw workowych przyjętą, druga zaś część wykreśloną została, i ażeby o innych lennictwach nic nie postanowiono. Wniosek ten przyjęty został, wskutek czego projekt odesłano do komisyi, dla wykreślenia wszelkich oznaczeń względem dowolnego zniesienia. Po czem posiedzenie zamknięto i do czwartku, godziny 11. odroczone zostało.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 24. marca.)

– Przewodniczący: Prezes Dr. Hein.

Na ławie ministeryalnej zajęli miejsca pp. Schmerling, Mecsery, Lasser, Plener, hr. Wickenburg i naczelnik sekcyjny Rizy.

Dep. Rogawski złożył interpelacyę do ministeryum stanu i ministeryum sprawiedliwości wystósowaną, względem czynności nadzwyczajnej komisyi sądu karnego w Tarnowie, Sączu i obwodzie sandeckim. Komisye te napełniają ludność obawą i trwogą, chociaż w Galicyi nie masz żadnej agitacyi przeciwko obecnemu rządowi. Spiewanie pieśni narodowo religijnych nie może być powodem tych kroków, gdyż przez władze długi czas cierpiane było. Czy ministeryum ma wiadomość o rozgałęzionych tych poszukiwaniach? Jakież czyny karygodne stanowią ich podstawę? Jeżeli spiewanie powołane uważane jest jako karygodne, dla czegoż to dopiero teraz po dłuższem cierpieniu? Czy ministeryum pochwala zarządzone śledztwo? Czy nie ma zamiaru, uczynienia właściwych kroków dla uspokojenia ludności?

Interpelacya ta oddaną zostanie właściwym ministrom.

Na porządku dziennym zamieszczone jest sprawozdanie wydziału o postępowaniu karnem w sprawach drukowych.

Po kilku słowach referenta, dep. Isseczeskul o §. 7. traktującym o przytrzymaniu druków, naczelnik sekcyjny Rizy wnosi odmianę w pierwszym ustępie, tej treści, iż pisma drukiem ogłoszone, obrażające prawa drukowe, lub które w interesie publicznym do odpowiedzialności pociągane być mają, przez władze bezpieczeństwa publicznego lub przez prokuratoryę przytrzymane być mogą. Do ostatniego ustępu proponuje tylko zmianę stylizacyi.

§. 7. przyjęto z temi poprawkami.

Do §. 8. Naczelnik sekcyjny Rizy proponuje zmianę, jako konieczne następstwo poprzedniej poprawki. Dep. Grünwald proponuje wniosek dodatkowy, który znalazł poparcie. Po przemówieniu się dep. Herbst, §. 8. przyjęto według wniosku wydziału.

W §. 9. Naczelnik sekcyjny Rizy upatruje znów sprzeczność z poprzedzającemi oznaczeniami. Po przymówieniu się dep. Grünwalda i Herbsta, wniosek wydziału przyjęty został.

§ 10. przyjęto z niektóremi odmianami przez rząd proponowanemi. §. 11. i następne do §. 22. upadają w skutek przyjęcia §§. 10. i 11. projektu rządowego. Rozprawy przechodzą na §. 22. wniosków wydziału, który przyjęty został.

§§. 23. 24. i 25. przyjęto w redakcyi przez wydział proponowanej.

§§. 26. i 27. przyjęte zostały z poprawkami przez naczelnika sekcyjnego Rizy proponowanemi.

Następnie naczelnik sekcyjny Rizy proponuje dwa paragrafy względem stosunku osób wojskowych do obecnego prawa drukowego, i o wykonaniu tego prawa przez ministra stanu, sprawiedliwości i policyi. Paragrafy te przyjęte zostały.

Na porządku dziennym zamieszczone znajduje się sprawozdanie wydziału finansowego o wywodzie powodów i skutków postanowień finansowych powziętych od daty najwyższego dyplomu z dnia 20. marca 1860 r. bez konstytucyjnego zezwolenia rady państwa, dep. Herbst, jako referent zabrał głos.

Dep. Prażak i Grocholski oświadczają w imieniu swych ziomków, iż w obradach udziału brać nie będą. Przeciwko temu mówili JEx. p. minister Plener, dep. Ryger, Brinnz, Kuranda i Herbst. Poczem posiedzenie zamknięto i do środy, godziny 10. rannej odroczone zostało.

Portugalia.

Lizbona, 18. marca. Rozkazem królewskim Kortezy odroczono do 22. kwietnia.

Francya.

Paryż, 22. marca. (Izba deputowanych.) Posiedzenie izby deputowanych z d. 19. marca wypełniły zupełnie rozprawy nad wnioskiem dep. Brame, usiłującego wywołać naganę polityki handlowej rządu i powstającego przeciwko traktatom handlowym z Belgią i Anglią zawartym. Odpowiadał mu minister Baroche i w obszernej mowie, 17 szpalt w *Monitorze* zajmującej, zbijał zarzuty na ostatnich posiedzeniach rządowi czynione. Nie traktaty handlowe, ale raczej wojna amerykańska pozbawiająca fabryki możności nabycia bawełny a z drugiej strony odejmująca najważniejsze źródło odbytu dla przemysłu francuskiego, oto prawdziwe przyczyny niedoli i nędzy w miastach fabrycznych nie tak francuskich, ale zarazem i angielskich, hiszpańskich, szwajcarskich i innych. Żałuje on (Baroche) wystąpienie pana Brame i jego spólników, bo roztrąbienie po całym świecie przesadzonego obrazu nędzy nie tylko nikomu nic nie pomoże, ale nadto bardzo zaszkodzi fabrykantom, obecnie pieniędzmi pracującym. Przypisując zaś mylnie przyczynę nędzy traktatom handlowym, pobursza się robotników przeciwko Cesarzowi, jakoby on i doradcy jego nędzę tę sprowadzili. Wszakże wielu fabrykantów, korzystając z wysokich cen bawełny, zapasy swoje w Havre przedało, zamiast użyć ich do wyrobu i zająć ro-

botników. Po skończonej mowie ministra powstał wielki tumult w izbie, w którym dep. Brame i Pouyer-Quertier najgwałtowniej gestykulowali. Po przywróceniu spokojności, powstał dep. Brame dla odpowiedzenia ministrowi i obstając przy poprzednich swych twierdzeniach, konkludował temi słowy: „od Lille do Rouen cierpi masa obywateli i przeklina system wolno handlowy p. Michała Chevalier (jednego z najznakomitszych ekonomistów francuskich). Z resztą poprawka przez p. Brame wniesiona znaczną większością odrzuconą i cały adres 244 głosami przeciwko 9 przyjęty został.

— Prezes izby hr. Morny oświadczył, iż nie może zamknąć rozpraw, nie wypowiedziawszy wrażenia, jakie na nim sprawiły. Cesarz zezwolił na adres dla wysłuchania zdań reprezentantów kraju, dla tego rozprawy nad adresem powinny być prowadzone z umiarkowaniem i z pewną wzniosłością umysłu. Jeżeli zaś rozprawy te staną się powodem zarzutów, rekryminacyi i osobistej zaczepki, to cel ten widocznie chybiony i kraj żadnej z tych rozpraw korzyści nie odniesie. Dla tego prezes życzy sobie ażeby na przyszłość odstąpić zupełnie od rozpraw ogólnych, jako wiele czasu zabierających i przystąpić zaraz do rozpraw nad szczególnymi paragrafami.

Mowa prezesa kilkakrotnie przez pp. Jules Favre, Picard i innych przerywana została, którzy mu zarzucali, że nie ma prawa do dawania podobnych nauk członkom izby.

W końcu obrano losem deputacyę, która adres Cesarzowi złożyć ma.

Włochy.

Neapol, 14. marca. (Bandy powstańcze. — Wiadomości bieżące.) Przedwczoraj wieczorem czwarta petarda wybuchła przy wejściu do Vico Caragiojello. Policya ujęła jednę z osób w skutek explozyi ranionych poczytując ją za sprawcę. Pokazało się jednak, że podejrzenie było niesłuszne. Policya z wyjątkiem karabinierów królewskich nie jest wyborna, i rzadko znajduje się na placu.

Doniesienia o bandytach co dzień są smutniejsze. W Kalabryi złoczyńcy ci występują w coraz większej liczbie. Pod Gotrone przyszło do zwawej utarczki. Dzienniki reakcyi sprzyjające donoszą, że wojska poniosły wielką klęskę. Inne dzienniki nic o tem nie wspominają. Doniesienia z Sora są wielce zatrważające. Pojedyńcze oddziały bandytów z Terraciny, Velletri i t. d. skoncentrowały się i działają zaczepnie. W Terra di Lavoro występuje mnóstwo band małych. Ta prowincya jest ogniskiem rozbojów. Chiavone podzielił swój korpus na trzy części, które znajdują się pod St. Nicola, Trisulli i Scifelli. Całe Abbruzzy, jako też wybrzeża morza adryatyckiego są siedliskiem bandytów.

Dziś rano z Castel Elmo i Castel Uovo huk dział zwiastował rocznicę urodzin króla Wiktora Emanuela.

Niemce.

(Uwięzienie Schildknechta.) Z **Berlina** donoszą, że 19. b. m. wieczorem odesłany został do domu szalonych Charité, posądzony o zamiar zamachu na Króla czeladnik kuśnierski Schildknecht. Już to samo, że w tak krótkim czasie po uwięzieniu zdołano udowodnić jego pomieszanie, dowodzi dostatecznie, że jego słabość umysłowa nie podlega żadnej wątpliwości. Zresztą słychać, że Schildknecht nie przybył w prost ze Szwajcaryi, lecz na Paryż do Berlina.

(Stan rzeczy w Prusiech.) W Prusiech, pisze *Gazeta wiedeńska*, objawia się poczucie smutnej i trudnej do przebycia przyszłości. W nowem ministeryum upatruje Gazeta szląska dążność do feudalizmu, i ztąd wysnuwa wniosek, iż przy nastąpić mających wyborach, kandydaci ministeryalni równie jak inni feudalni usunięci być winni bez względu na stanowisko innych stronnictw pomiędzy sobą.

Porównywając to usposobienie, te oznaki niespokojności z reskryptem królewskim do ministeryum z dn. 19. b. m. wyznać potrzeba, iż w nim jedynie spostrzedz można pewność siebie samego, determinacyą i jasność, których się napróżno dopatrywano w manifestacyach różnych stronnictw. Reskrypt objawia nadzieję, że jasny wykład zasad rządu usunie wpływ podejrzenia, który jak ostatnie pokazały wybory, sąd publiczny omamić może. Reskrypt królewski tchnie poczuciem obowiązku i silną wolą, opierania prawa i administracyi na zasadach wolnomyślnych, w duchu istniejącej konstytucyi, nadając jednak reformom cechę konserwatyzmu, chronić ich tym sposobem pragnie od niszczących wpływów przesady i przynaglenia, w końcu zaś uwzględniając obadwa czynniki życia publicznego, pragnie zarówno zabezpieczyć konstytucyę i prawo reprezentacyi krajowej, jak i prawo korony, gdyż osłabienie ich ojczyznieby zgubę tylko przyniosło.

Zdawałoby się, że w śród obecnej niezgody i powszechnej niepewności, reskrypt ten głębokie sprawićby powinien wrażenie, i że wszyscy ci, którym szczerze na tem zależy, ażeby obecna chwila trwogi przeminęła i oczekiwana ciężka przyszłość od kraju odmówioną została, słowem że wszyscy dobrzy obywatele bez względu na żadne stronnictwo, powinni stawać około tronu, od którego wyszło pierwsze słowo pociechy, najpierwej wskazaną została droga do porozumienia.

Grecya.

(Zdobycie szańców pod Nauplią.) Nadszedł do Aten następujący telegram urzędowy o zdobyciu szańców w okolicy Nauplii:

Aria (wioska pod Lamia), 1. — 13. marca o godzinie 11$^1/_2$ przed południem. Dowódzca wojsk skoncentrowanych w prowincyi Argos do ministra wojny. O godzinie 8. wyruszyło wojsko z Koffinion. O godzinie 10tej zdobyliśmy bagnetem Arię i fortyfikacye z wyjątkiem wzgórza „Prophet Elia.“ Jeńca wzięliśmy mnogo. Rannych z naszej strony 2 czy 3. — Działa powstańców zostały w naszem ręku. Żołnierze posunęli się odważnie do Pronii (przedmieście Nauplii) i twierdzy Palamides, gdzie przyszło do nowych z powstańcami utarczek. „Prophet Elia“ wkrótce wpadnie w nasze sęce. Młyn spalony. Em. Hahn, jenerał-major.

Według innego telegramu dowódzca powstańców podpułkownik Koroneos został raniony i wzięty do niewoli.

Aby położyć koniec uporowi zbrodniarzy, których powstańcy wypuścili na wolność i uzbroili, zapowiedział rząd w okólniku do prokuratora państwa, że ci którzy powstańców opuszczą i do ojczyzny powrócą, nie będą uwięzieni, lecz jedynie oddani pod nadzór policyjny, ci zaś którzy dobrowolnie stawią się przed władzą, łasce królewskiej poleceni zostaną.

(Wypadki w Grecyi.) O wypadkach na wyspie Syra podaje Gazeta tryestyńska doniesienia ze Smyrny z 14. b. m., że dowódzca tamtejszy porucznik Leotzakos oświadczył się przeciw rzadowi, rozbroił kilku tam znajdujących się żandarmów, uwięził urzędników, wypuścił więźniów na wolność i uzbroił, wreszcie opanował miasto, którego cała ludność okazała się mu przychylną i powolną. Zamianowano komisyę administracyjną, która wydała dwie proklamacye. W nich zarzucono rządowi, że zamiast trzymać się umiarkowania i wspaniałomyślności, ucieka się do środków gwałtownych. Leotzakos wyprawił do Tynos parowiec towarzystwa greckiego po tamtejszą załogę, która jednak równie jak ludność nie poszła za wezwaniem. Inny okręt wyprawił do Kythnos po więźniów tam od rządu deportowanych. „Amalia“ zabrała ten parowiec.

Dnia 15. b. m., gdy wojska królewskie zdobyły „Prophet Elia“, jenerał-major Hahn telegrafował do Aten, że na prośbę powstańców przystał na zawieszenie broni. Powstańcy chcieli poddać się z warunkiem, że otrzymają powszechną amnestyę. Jenerał oczekuje postanowienia rządu.

Turcya.

Konstantynopol, 14. marca. (Powrót Bułgarów. — Wzrost unii. — Wiadomości bieżące.) Porta liczy wiele na pożyczkę w Londynie zaciągnąć się mającą. Traktaty handlowe mają obowiązywać od 20. b. m. Z 12.000 Bulgarów, którzy przenieśli się do Rosyi, wróciła połowa. — Powrót pozostałych zapowiadają. Bułgarowie przechodzą ciągle na obrządek łaciński, mianowicie w Ternowo. Według doniesień z Persyi, wojskowy pełnomocnik francuski odprawił 2. stycznia uroczysty wjazd do Teheranu.

(Podatek od koni.) Dziennik konstantynopolitański zapewnia, że rząd turecki ogłosi wkrótce prawo względem podatku od koni opłacać się mającego. Od każdego konia zbytkowego płacić się ma 360 piastrów rocznie, od koni do najmu, na publicznych placach stojących, po 120 piastrów, zaś od koni używanych do podróży, do transportu ciężarów, do robót rolniczych i przemysłowych płacić się ma po 60 piastrów. Podatek najprzód zaprowadzony być ma w stolicy a później w prowincyach i spodziewają się, że dochody publiczne pomnoży o 25 do 30 milionów piastrów.

(Fuad Basza.) Do dziennika *Osservatore Triestino* piszą z Konstantynopolu, iż wkrótce spodziewać się trzeba usunięcia Fuad Baszy z Wielkiego Wezyratu. Zdaje się, że finansowe jego zdolności nie odpowiedziały oczekiwaniu Sułtana.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 26. marca. Na targ przedwczorajszy przypędzono 133 wołów, mianowicie z Dawidowa 12 sztuk, z Gołogór 8, z Żółkwi 2 stada po 20 i 23 sztuk, z Buska 47 a z Łonia 23 sztuk. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu tylko 61 sztuk na potrzeb miasta i płacono za wołu, mogącego ważyć 305 ℔ mięsa i 46 ℔ łoju, 68 zł. 50 c.; sztuka zaś, którą szacowano na 340 ℔ mięsa i 60 ℔ łoju, kosztowała 83 zł. 50 c. wal. austr.

Gorlice, 16. marca. Na naszych targach w pierwszej połowie b. m. były następujące średnie ceny zboża i innych artykułów: mec pszenicy 5zł. 25c.; żyta 3zł. 52$^1/_2$c.; jęczmienia 2zł. 70c.; owsa 1zł. 50c.; ziemniaków 1zł. 40c.; — cetnar siana 1zł. 30c.; — sąg drzewa twardego 4zł. 20c., miękkiego 3zł.; — funt mięsa wołowego 12c. i mas okowity 96c. Hreczki, kukurudzy, wełny i nasienia konicza nie było w handlu.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 24. i 25. marca 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	‴ 327.23	— 2.1	78.8	północny	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.63	+ 2.0	57.5	„	„	„
10. god. wiecz.	326.17	+ 0.8	78.6	„	„	pogoda
7. god. zrana	‴ 326.18	— 1.1	76.9	wschodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.99	+ 9.0	56.4	południowy	„	„
10. god. wiecz.	324.89	+ 3.3	73.9	połud.-zach.	„	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. marca.

Hotel rosyjski: PP. Br. Westmacher, ces. ros. radca państwa, z Kijowa.

Hotel europejski: Bal Franciszek, z Tuligłów. — Truskolawski Leon., z Streptowa. — Sarnicki Nap., z Podola rosyjs.

Hotel Langa: Hr. Czacki Fel, z Wołynia. — Illek Maur., c. k. notaryusz, z Berna.

Hotel angielski: Hereth Fran., z Uniatycz. — Hr. Drohojewski Józef, z Balic. — Wiktorow Szym., ces. ros. podporucznik, z Odesy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. marca.

PP. Hr. Ledochowski Aug., do Krakowa. — Uleniecki Kwir., do Jaremkowa. — Piotrowski Jul., do Zelkrzowa.

TEATR.

Dziś opera niemiecka: „**Hernani**".

Jutro na scenie polskiej na dochód panny Wygrzywalskiej: „**Jan Kazimierz na łowach**", komedya w 3 aktach, i po raz pierwszy: „**Ostatni wtorek**", opera w 1 akcie z francuskiego.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 24. marca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 83 90. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Wegier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 818 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 196.30; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.— Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 136 20 Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.45. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 135 —.

Kurs lwowski.

Dnia 26. marca		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	37	6	43
Dukat cesarski	„ „	6	40	6	45
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	7	11	19
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	12	2	14
Talar pruski	„ „	2	2	2	4
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	30	79	88
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	30	83	90
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	196	92	198	33
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	69	22	69	83
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	42	84	8

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 24 marca

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	65 20	65.40
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	83 90	84 10
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	84 30	84 50
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	69 90	70 10
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70 10	70 20
dtto. „ 4½%	61 25	61 50
dtto. „ 4%	54.50	54 75
dtto. „ 3%	41 —	41 50
dtto. „ 2½%	35 —	37.—
dtto. „ 1%	14 —	14 25
Przez. do wylos. z r. 1839	138.75	139.25
„ 1854	92 —	92 50
„ 1860	92 80	93 —
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	98 —	98 50
Renty Como po 42 lir. aus.	16 50	17.
Wylos. obl. dawn długu państ. po 5%	68.—	68.50
„ „ „ 4½%	61 —	61 50
„ „ „ 4%	54.—	54 25
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju 3½%	46.50	47.50
„ 3%	—.—	46.—
„ 2½%	45 50	46 —
„ 2¼%	38.—	38.50
„ 2%	34 50	35.—
„ 1¾%	—.—	30.50
dtto. z procent za granicą 5%	68 —	68 50
„ 4½%	61 —	61.50
„ 4%	53 —	53.50

B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	88 50	89.—
Wyż. Aust. i Salb.	86 25	86.75
Czech	89.—	90.—
Morawii	91 —	92 —
Szląska	88 50	89 —
Styryi	88 —	88 50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy. i Wyb.	87 50	88.50
Węgier	71 75	72 —

Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii	74 50	75 —
Galicyi	69.75	70 —
Siedmiogr. i Bukow.	68 —	68 50
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	— —
Wen. pożyczka z r. 1859	99 —	100 —
Dług Tyrolu po 5%	68.—	68 50
„ 4%	54 —	54.25
„ 3½%	46 50	47.50
Dług Salcburga „ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	32.—	32.50
Dług Krainy „ 2%	25.—	25.50
„ 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	823	825
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	202 10	202 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	620 —	622 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2167.	2169.—
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	274 50	275 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	158 —	158 25
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	132 —	132.25
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	269 —	270.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 180 zł. (90%)	197 50	198. —
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	26.—	28.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	81.—	82.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	698.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	162.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	156.—	158. —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	437.—	439 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	227.—	229.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	396.—	398.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	400.—	405.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	200.—	205 —

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	103 —	103 25
10 „ 5%	97 50	98 —
przeznacz. do los. po 5%	90 —	90.25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	85.80	86 —
Gal. Tow. kred. po 4%	80.—	—.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.75	98.—
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	102 60	102 80
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	144. —	144 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	95.75	96 —
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	138 25	138 50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81.50	82 50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	99.—	99.50
Lloyda za 100 zł.	90.	91.

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	129 90	130.10
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	99.75	100 25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	126.—	126 —
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.75	39. —
Esterhazego po 40 zł. m. k.	102.	102 50
Salma „ 40 „ „	39. —	39 50
Palfiego „ 40 „ „	37.25	37.75
Clarego „ 40 „ „	37.25	37 75
St. Genois „ 40 „ „	37 75	38 25
Windischgrätza 20 zł. „	22 50	23.—
Waldsteina 20 „ „	24 75	25 25
Keglevicha 10 „ „	17.25	17 50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	115.25	115 40
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	115 35	115 65
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	101.80	101 90
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	136 70	136 80
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	53 90	54 —
Paryż za 100 fr.	54. —	54 10
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	19.75	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.47½	6.48
dtto. pełnej wagi	6.47	6.47½
Korona	18.80	18.85
20frankówka	10.88	10.89
Rosyjski impery.	11.15	11.17
Talar związkowy	2.03	2.03½
Srebro	135.25	135 35

Kurs korony w k. kasach 13 zł. 50 c.

KRONIKA.

Dnia 22go b. m. o godzinie 6. zrana ruszyły się lody na Dniestrze i odchodzą regularnie, tylko pod Zaleszczykami przerwaną została komunikacya z Bukowiną aż do spłynięcia kry. Także most pod Niżniowem jest w części uszkodzony. Nie zachodzi jednakże żadna obawa wylewów.

Zastosowanie prądu elektrycznego do przenoszenia dźwięków. (Z „Gazety warszawskiej")

(Dokończenie.)

Te wątpliwości zostały stanowczo usunięte na posiedzeniu próby kontrolującej, która wykazała, że wydający brzmienie drut od pończochy spoczywający na dece skrzypiec, natychmiast milknie, jak tylko prąd elektryczny dotykający go zostanie przerwany, lub gdy druty prowadzące go zostaną z sobą bezpośrednio zetknięte, nie zaś z spiralną otaczającą drucik żelazny. Tym sposobem można było wypuścić upodobane ustępy odgrywanej melodyi, pojedyncze takty, lub nawet pojedyncze nóty, i zmieniać w odpowiedniej długości pauzy, co wszystko wyraźnie na stacyi B dało się obserwować.

Ale jeszcze dziwniejszem jest w całej tej sprawie, że nie tylko jednogłosowe melodye, ale i harmonie do pewnego punktu, a przy dalszem udoskonaleniu aparatu może zupełnie dadzą się przez prąd elektryczny powtórzyć. Obecni doświadczeniom p. Reis artyści muzyczni rozpoznawali i zapisywali natychmiast cały szereg akordów uderzonych na fortepianie, i tym sposobem zdaje się być praktycznie wykazane, że według teoryi p. Reis ucho nasze właściwie nigdy razem kilku tonów nie słyszy, tylko zawsze jeden ton, rozmaicie zmodyfikowany przez połączenie rozmaitych fal głosowych, a tylko przez uczucie i wprawę nabywa możności wyobrażenia sobie pojedynczych tonów, które złączone z sobą tak zmodyfikowany ton tworzą. Nie ma powodu przypuszczać, żeby znaczna odległość stacyi wiele wpłynąć mogła na osłabienie otrzymanych efektów, zwłaszcza przy dalszem udoskonaleniu zbyt jeszcze prostych, że się tak wyrazimy, grubych aparatów w porównaniu z cudowną delikatnością naturalnych organów słuchowych, i chociaż nie zapowiadamy bynajmniej, żeby wkrótce udało się za pomocą stacyi telegraficznych lub prywatnych komunikacyi rozmawiać się drogą elektryczną ustnie z oddalonemi przyjaciołmi lub krewnemi, albo żeby towarzystwa koncertowe zaprowadzały domowe abonamenta tak, żeby amator przez przeprowadzenie drutu komunikującego mógł używać przyjemności koncertu nie ruszając się z fotelu w swoim gabinecie, lub nie wstając z łóżka, albo ustęp, który mu się nie podoba pomijać przez lekkie dotknięcie się drutu itp., nie można jednak wątpić, że piękne odkrycie p. Reis nie tylko teoretycznie niezmiernie interesującem będzie dla nauki, ale przy dalszem udoskonaleniu może przedstawić i praktyczną użyteczność, a przynajmniej pewni jesteśmy, że wiadomość o niem mile przyjętą będzie przez przyjaciół nauk mających związek z cudami przyrody.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.